

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

TISKOVÁ ZPRÁVA

20. únor 2019

NOVINKY

Výstava

Litomyšl a okolí na snímcích Jaroslavy Hánělové

3. březen – 19. květen 2019

Jaroslava Hánělová (*1944 v Litomyšli) se věnuje fotografování více než půl století. V letech 1958–1961 se vyučila v Děčíně fotografkou a pod vedením docenta Jána Šmoka pak absolvovala v letech 1964–1966 další studium fotografie na Východočeské lidové konzervatoři v Hradci Králové. V roce 1963 vstoupila do Fotoklubu 1840 Litomyšl a od následujícího roku se zúčastnila více než tří desítek výstav, většinou domácích, ale vystavovala také ve Frankfurtu nad Mohanem, v belgickém městě Binche či v holandském Rodenu. V roce 2009 se její snímky romských dětí dostaly na jednu z výstav, která byla uspořádána v Bruselu v rámci předsednictví České republiky v Radě Evropské unie. Práci paní Hánělové se dostalo řady ocenění.

Tato profilová výstava představuje průřez autorčinou životní tvorbou. Vedle proměn jejího rodného města zachycuje i plynutí času, které zcela změnilo způsoby lidského života. Její součástí jsou i překrásné lyrické snímky krajiny, portréty a zátiší.

(Martin Boštík)

Zahájení nové turistické sezóny

23. březen 2019

Již tradičně naše muzeum otevře svoje expozice veřejností dříve, než začíná obvyklá návštěvnická sezóna. Při plánování svých výletů můžete už koncem března navštívit nejen muzeum (otevřeno celoročně), ale také Rodný byt Bedřicha Smetany a Portmoneum – Museum Josefa Váchala. Otevřeno bude vždy v sobotu a neděli v 9–12 a 13–17 hodin. Víkendová otevřací doba bude platit i po celý duben, od května bude otevřeno od úterý do neděle. Prohlídky mimo otevřací dobu je možné objednat pro skupiny minimálně deseti osob.

Rodný byt Bedřicha Smetany

Prohlídku stále expozice Rodného bytu Bedřicha Smetany Vám opět zpřijemní oblíbené interaktivní programy *Proč bychom se netěšili...* a *Račte vstoupit* (zařazeno v programu *Litomyšlení*). „Zamuzícírovat“ si můžete i na dobovém koncertním křídle přímo ve stále expozici. Hravou formou se tak blíže seznámíte s životem a dílem Bedřicha Smetany.

Portmoneum – Museum Josefa Váchala

Srdečně Vás zveme také k návštěvě stálé expozice Váchalova muzea, jež je doplněna o další významné muže, kteří s domem bytostně souvisí, Josefa Portmana a Ladislava Horáčka. Přijďte se dozvědět více i o domě samotném. Na zahradě je k vidění instalace camery obscury Aleše Hvízdala a Marka Volfa.

(Renata Kmošková)

Výstava v Portmoneu

Cestopisák Josefa Váchala

23. březen – 16. červen 2019

Novou sezónu zahájí Portmoneum – Museum Josefa Váchala výstavou věnovanou komiksovému zpracování výletu Josefa Váchala s Josefem Portmanem a Annou Mackovou Vysočinou. Cesta z Litomyšle přes Žďárské vrchy a zpět se uskutečnila v srpnu roku 1921, tedy v době intenzivního přátelství jmenovaných. Váchalovy obrázky a vtipné komentáře popisují nejen jednotlivé etapy putování, ale vyznačují družnou a neopakovatelnou atmosféru výpravy. Díky reprodukcím si mohou návštěvníci Portmonea prohlédnout celý skicák, jehož originál je samozřejmě také vystaven. Atmosféru doby dokreslí další dokumenty vztahující se k výletu, ať už to jsou pohlednice z různých míst, korespondence Váchala s Portmanem nebo fotografie.

Záštitu nad výstavou převzal náměstek hejtmána Pardubického kraje Roman Línek, který dodává: „Výstavou si připomínáme letošní padesátileté výročí od úmrtí Anny Mackové a Josefa Váchala. Josef Portman je předešel o rok dříve. Jsem rád, že se daří díky vstřícnosti Památníku národního písemnictví, kde je Váchalova a Portmanova pozůstalost uložena, dělat tak zajímavé projekty.“

Muzeum vydává také katalog výstavy, ve kterém je uveřejněn celý reprint Váchalova *Cestopisáku, aneb Vandrovní knížky o putování dvou poutníků a jedné poutnice*, doplněný odbornými komentáři, faktografickými údaji a obrazovou přílohou.

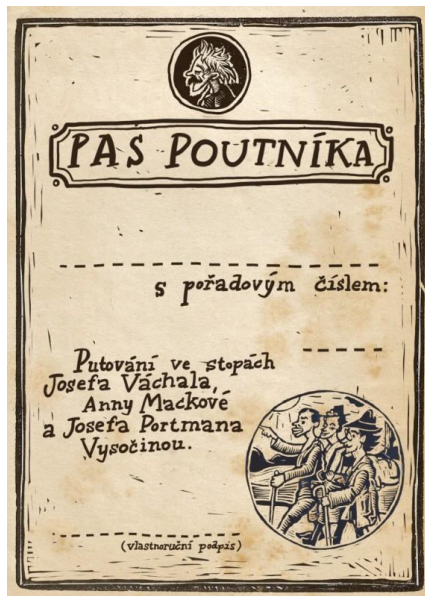
Výstava i katalog vznikly ve spolupráci s Památníkem národního písemnictví a za finanční podpory Pardubického kraje.

(Hana Klimešová)

Dobrodružný program

Putování ve stopách Josefa Váchala, Anny Mackové a Josefa Portmana

od 23. března

Cestopisák, aneb Vandrovní knížka dvou poutníků a jedné poutnice od Josefa Váchala láká po přečtení k následování. Kudy šli? Jak dlouho jim to trvalo? Dalo by se to ujit i dnes? Stejně otázky jsme si kladli i my, a tak jsme kusé informace o místech zmíněných Váchalem poskládali dohromady, našli cestu, kterou jsme místy museli upravit, protože jít po hlavních silnicích dnes už není možné. Na stejných místech, kde spali oni, jsme si domluvili ubytování, a vyrazili. Ve třech jako oni. Jak to dopadlo, se dozvíte na promítání, které pro vás chystáme 4. dubna od 17 hodin v hlavní budově Regionálního muzea v Litomyšli.

Pro váchalology, zdatné cestovatele a další dobrodružství chtivé zájemce jsme připravili *Putování ve stopách Josefa Váchala, Anny Mackové a Josefa Portmana*, které začíná a končí v Portmoneu. Cestou vás zavede mimo jiné do Jimramova, Nového Města na Moravě, Žďáru nad Sázavou, Hlinska a Vysokého Mýta. Za čtyři dny ujdete bezmála 140 kilometrů, ale nebojte, dvakrát se svezete i vlakem. Na cestu vás vybavíme znalostmi o trase a poutním pasem, do kterého budete cestou sbírat razítka a psát si zážitky. Doporučíme ubytování a upozorníme na možná úskalí. Vše si ale musíte

naplánovat a domluvit sami. Určitě je potřeba se předem připravit a vyzvednout si instrukce o den dříve, abyste mohli ráno vyrazit včas.

Odměnou vám budou nezapomenutelné zážitky a setkání, dvojitý vstup do Váchalova muzea a čestné místo v evidenci poutníků, kam budou vepsána vaše jména. Ti úspěšní navíc obdrží potvrzovací glejt a slevu 33 % na nákup knihy Cestopisák Josefa Váchala.

Těšíme se na všechny dobrodruhy! Ale pozor, letos kvůli rekonstrukci Portmonea bude *Putování* možné jen do 16. června a pak až v další sezóně.

(Hana Klimešová)

Beseda s promítáním

Po stopách Josefa Váchala, Anny Mackové a Josefa Portmana

4. dubna 2019 v 17 hodin, přednáškový sál muzea

Po prolistování Váchalova *Cestopisáku* z roku 1921 líčícího formou komiksu jeho cestu na Vysočinu s Josefem Portmanem a Annou Mackovou, nám bylo hned jasné jedno – tu trasu musíme projít i my! Zapsali jsme si jména obcí, které Váchal zaznamenal, a nastala práce s mapou. Trasu jsme od počátku promýšleli tak, aby byla bezpečná i pro další následovníky. Co jsme cestou viděli, zažili a jak se to dá vůbec zvládnout, uvidíte a uslyšíte a třeba se sami pro pouť nadchnete. Vyprávění doplníme řadou zajímavostí z míst, kudy jsme prošli, takže povídání nezarmoutí ani ty, kteří se do terénu nechystají.

(Hana Klimešová, Bohuslav Šmíd)

Program pro školy, školky, školní družiny

Masopust držíme...

26.–28. 2. 2019

Přijďte s námi slavit masopust – veselé období od Tří králů až do začátku postní doby na Popeleční středu. Období to plné bujarého veselí, karnevalů, maškarních bálů, dobrého jídla, zpěvu a taškařic. Původ masopustu – masa půstu, sahá až do 9. století. V muzejním ateliéru se žáci seznámí s tímto původně pohanským zvykem a jeho tradicí. Dozvědí se, co jíst na „Tučný čtvrtek“, co dělat na „Masopustní úterý“, proč říkáme „na Popeleční středu“ a mnoho dalšího. Pod vedením muzejních lektorů si poté vytvoří masku na maškarní bál, čepici s papírovými růžemi nebo masku kobyly, která nesmí chybět v žádném masopustním průvodu. Těšíme se na Vás. Další dílny pro vás připravíme zase v dubnu.

Časy jednotlivých dílen: 8.00, 9.30, 11.00, 13.00 nebo dle domluvy.

Vstupné skupiny: MŠ 20 Kč; žáci škol s předplacenou permanentkou 30 Kč pouze za materiál; žáci a studenti škol bez předplacené permanentky 40 Kč; učitelé zdarma; v ceně programu je zahrnut materiál na tvoření a lektor.

Klíčové kompetence RVP: Kompetence k učení; Kompetence k řešení problémů; Kompetence komunikativní; Kompetence sociální a personální, Kompetence občanské; Kompetence pracovní.

Vzdělávací oblasti RVP: Člověk a jeho svět; Člověk a společnost; Umění a kultura; Člověk a svět práce; Doplňující vzdělávací obory.

Rezervace programů u průvodců na čísle 461 615 287 nebo na e-mail: info@rml.cz, kmoskova@rml.cz. Změna programu vyhrazena!

(Renata Kmošková)

PROBÍHÁ

Výstava

Barbaři v pohybu

Život Germánů v době římské na pomezí Čech a Moravy
a jejich kontakty s římským světem

10. únor – 12. květen 2019

Díky spolupráci několika institucí je návštěvníkům výstavy možné prezentovat život v době římské z různých pohledů. Mnohé z vystavovaných památek dosahují celoevropského významu. Výzkumy pohřebišť, sídlišť nebo hromadných nálezů (depotů) odkrývají způsob života Germánů. Výstava představí nejnovější klíčové lokality a ukáže kontakty Germánů s římským prostředím doložené např. nálezy keramiky terra sigillata, mincemi, zlomkem římského meče, provinciálními sponami na oděv apod. Ke kontaktu s Římany intenzivněji docházelo v období markomanských válek ve druhé polovině druhého století našeho letopočtu. Proto mozaiku vystavovaných památek doplní římský pochodový tábor nalezený v Jevíčku na Malé Hané. Kromě nálezů z archeologických výzkumů v Jevíčku (germánské žárové pohřebiště s hroby obsahující militaria, římské importy, pozůstatky germánské osady) budou na výstavě prezentovány i další lokality (Biskupice, Chornice, Staré Město, Litomyšl, Cerekvice nad Loučnou, Slepotice). Návštěvník bude mít možnost díky výzkumům na jižní Moravě vidět nálezy z římského prostředí. Vše doplňují repliky a ukázky – např. dílna na zpracování kovů.

(Jana Němcová)

Doprovodný program k výstavě pro školy i širokou veřejnost

Myslíme i na dětské návštěvníky, připravili jsme pro ně interaktivní doprovodný program, který je po celou dobu součástí výstavy. Děti si mohou zkusit práci archeologa, obléci si dobové oděvy, učesat se podobně jako germánští obyvatelé nebo si umlít obilí na ručním mlýnku. „Pohrát“ si však mohou i dospělí.

V rámci výstavy chystáme 11. května celodenní akci věnovanou době římské. Program uvedeme dne 30. dubna 2019 na stránkách www.rml.cz.

Výtvarná soutěž Den či život v době římské

Pro malé kreslíře je připravena soutěž o nejhezčí obrázky s tématy z doby římské. Prostřednictvím soutěže chceme ještě více přiblížit život Germánů na našem území, který v mnoha ohledech ovlivňovalo římské

impérium. Akce je určena dětem z MŠ, ZŠ. Jako téma soutěže jsme proto zvolili **Den či život v době římské**. To, jak se oblékali, jak válčili, jaká řemesla znali, čím se bavili apod. Inspirací k malbě Vám bude výstava plná zajímavých podnětů. A o co můžete soutěžit? O drobné ceny, volné vstupenky do muzea, knihy nebo třeba den strávený s archeologem při práci v terénu či jeho laboratoři.

Kategorie:

Děti od 3 do 7 let

Děti od 8 do 10 let

Děti od 11 do 15 let

Technika: kresba či malba formát A4 nebo A3

Termín soutěže: 10. 2. – 5. 5. 2019

Vyhodnocení soutěže: Výsledky i odměny ze soutěže budou vyhlášeny 11. května 2019. Podrobnosti budou uvedeny při zahájení výstavy 9. února 2019 a na stránkách muzea www.rml.cz. **Soutěžní práce musí být označena následujícími údaji: jméno a příjmení, věk a kontakt.** Doručit do muzea je můžete osobně na pokladnu dle běžné otevírací doby. Nebo zaslat poštou na adresu *Regionální muzeum v Litomyšli, Jiráskova 9, 570 01 Litomyšl* s heslem „Soutěž“. Práce došlé po termínu uzávěrky nebo nesplňující podmínky nebudou zařazeny do soutěže. Výherci budou o svojí výhře informováni na kontaktní adrese.

Pořadatel si vyhrazuje právo vystavit zaslané soutěžní práce v budově muzea, na internetových stránkách, muzejním facebooku a za účelem propagace, a to včetně jmen výherců. Osobní údaje (adresa apod.) slouží pouze pro potřeby muzea v souladu s GDPR.

Procházka výstavou pro školy i veřejnost (skupina od 10 osob)

Komentované prohlídky s lektorem z muzea, který vás provede výstavou.

Cílová skupina: žáci základních, středních a speciálních škol, školní družiny a žáci MŠ, veřejnost (skupiny od 10 osob výše).

Délka programu: 45 minut a dle časových možností účastníků.

Termín: Na prohlídku je potřeba se přihlásit 14 dní předem.

Kontaktní osoba: Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz, info@rml.cz, 461 615 287.

Cena: Žáci a studenti s předplacenou permanentkou vstup zdarma, bez předplacené permanentky je cena dle platného ceníku na pokladně muzea, pedagogický doprovod vstup zdarma.

Provázanost s ŠVP a RVP: lze zahrnout do vzdělávací oblasti Člověk v dějinách, Počátky lidské společnosti, Objevy a dobývání, Počátky nové doby, Moderní doba, Člověk a společnost – obor Dějepis, Umění a kultura – Výtvarná výchova.

Lektorovaný program pro školy

Víte, jak žili barbaři v době římské? Jak se oblékali, jaké nosili účesy nebo jak si obstarávali obživu? Odpovědi, nejen na tyto otázky, najdete v našem interaktivním programu. Blíže se seznámíte také s prací archeologa – postupy jeho práce, archeologickém výzkumu a mnoho dalšího.

Cílová skupina: I. stupeň ZŠ (hravá forma), 6.–9. třída ZŠ, studenti středních škol, víceletých gymnázií.

Délka programu: 45–60 minut a dle domluvy.

Termín: Na program je potřeba se přihlásit 14 dní předem.

Kontaktní osoba: Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz, info@rml.cz, 461 615 287.

Cena: Žáci a studenti s předplacenou permanentkou 20 Kč, bez předplacené permanentky 40 Kč, pedagogický doprovod zdarma, v ceně programu je zahrnut lektor, návštěva výstavy a spotřebovaný materiál.

Provázanost s ŠVP a RVP: lze zahrnout do vzdělávací oblasti Člověk v dějinách, Počátky lidské společnosti, Objevy a dobývání, Počátky nové doby, Moderní doba, Člověk a společnost – obor Dějepis, Umění a kultura – Výtvarná výchova.

(Renata Kmošková)

Výstava

Vznik Československa očima Quidona Šimka

13. říjen 2018 – 24. únor 2019

Výstava představuje návštěvníkům litomyšlské události od května 1918 do uzavření míru s Rakouskem v září 1919, jak je zachytil litomyšlský kupec, kronikář a malíř Quido Šimek. Když Šimek viděl, že válka jen tak neskončí, rozhodl se nahradit chybějící místní tisk. Někdy v zimě 1914/1915 začal převratné i všední události zaznamenávat slovem a obrazem. Ohlédl se po událostech uplynulých od počátku války a pak již psal a kreslil průběžně. Jeho dílo se nakonec rozrostlo do nevídaných rozměrů – na osm dílů s téměř tisícem stran a barevných ilustrací.

Kromě obrázků, které zaujmou každého, je poutavý i popis událostí. Šimek se pohyboval přímo v centru dění, skoro nic mu neuniklo a vše zpestřoval zachycováním „drbů“ a ironickým komentováním. Na výstavě jsou jeho texty z praktických důvodů zkráceny, ale obsahově, stylem i celkovým vyzněním odpovídají originálu.

Výstava je doplněna dobovými předměty souvisejícími s koncem války a převratem – „říčními orly“, kteří se stěhli do Loučné, zbraněmi, dokumenty apod.

Školní výpravy, které mají zájem o průvodce výstavou, se mohou s dostatečným předstihem domluvit s muzejní pedagožkou Renatou Kmoškovou (kmoskova@rml.cz, 461 611 162).

(Petr Chaloupka)

Zimní dětská herna v muzeu

Od 1. listopadu 2018

Oblíbená dětská herna se vrací do muzea. Nemůžete v zimě na hřiště? Nevadí, přijďte si pohrát k nám. Volné hraní a tvoření v teple muzejního sálu. Možná na vás čeká překvapení!

(Renata Kmošková)

DLOUHODOBÉ PROGRAMY

Expozice

Litomyšl – město kultury a vzdělanosti

Nová expozice RML je otevřena od července 2014 – více zde:
<http://www.rml.cz/cs/muzeum/expozice.html>

Expozice
Litomyšl
– město kultury
a vzdělanosti

Lektorovaný program

Udělej si vlastní sgrafito!

Unikátní projekt Regionálního muzea v Litomyšli a Městské galerie Litomyšl, při kterém si účastníci kurzu mohou vyrobit vlastní renesanční sgrafito.

Vhodné pro školy, širokou veřejnost i jako dárek (zážitkový poukaz). Více zde:

<http://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/pro-verejnost.html> (veřejnost)

<http://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/pro-skoly.html> (školy)

Permanentky pro školy

Regionální muzeum v Litomyšli od roku 2016 nabízí speciální permanentky, které za zcela symbolickou částku umožní celoroční návštěvy muzea školním třídám. Více zde:

<http://www.rml.cz/cs/informace/pro-navstevniky.html>

PUTOVNÍ VÝSTAVY LITOMYŠLSKÉHO MUZEA

Retrogaming

Počátky osobních počítačů u nás

29. leden – 12. květen 2019, Vlastivědné muzeum v Šumperku

Interaktivní výstava historických počítačů a počítačových her – více zde:

<http://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/retrogaming-pocatky-osobnich-pocitacu-u-nas-2019-01-29>

Zmatené peníze

21. únor – 24. březen 2019, Muzeum Napajedla

Interaktivní numizmatická výstava o zmatcích ve financích států zapojených do první světové války s bohatým doprovodným programem – více zde:

<http://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/zmatene-penize-2019-02-21>

Informace o putovních výstavách nabízených RML naleznete zde:

Retrogaming – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/retrogaming.html>

Zmatené peníze – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/zmatene-penize.html>

Astronomické tradice v Pardubickém kraji – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/astronomie.html>

Otevírací doba – hlavní budova

Út–Pá: 9.00–12.00, 13.00–17.00

So–Ne: 9.00–17.00

letní prázdniny Út–Ne: 9.00–17.00

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Prohlídky *mimo otevírací dobu* je možné objednat pro skupiny minimálně 10 osob na tel. 461 615 287 nebo 461 616 723 (přímá linka do Rodného bytu – jen v otevírací době) nebo na info@rml.cz.

Otevírací doba – Portmoneum – Museum Josefa Váchala

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Prohlídky *mimo otevírací dobu* je možné objednat pro skupiny minimálně 10 osob na tel. 461 615 821 nebo 734 541 323 nebo na klimesova@rml.cz.

Přístup pro handicapované návštěvníky

Hlavní budova muzea je plně bezbariérová včetně toalet (vchod z Jiráskovy ulice).

Rodný byt B. Smetany není bezbariérový (několik schodů), přístupný je pouze s vlastním asistentem.

Portmoneum není přístupné pro vozíčkáře.

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací ohledně výstav a projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Barbaři v pohybu – Mgr. Jana Němcová, 739 031 857, nemcova@rml.cz

Portmoneum – Mgr. Hana Klimešová, 777 840 425, klimesova@rml.cz

Vznik ČSR očima Q. Š. / Zmatené peníze / Retrogaming – Mgr. Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz

Litomyšl a okolí na snímcích Jaroslavy Hánělové / Astronomické tradice – PhDr. Martin Bošík, bstik@rml.cz

Lektorované programy – Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz

Udělej si vlastní sgrafito! – Mgr. Hana Klimešová, klimesova@rml.cz (pro školy Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz)

Kde pracovníci muzea sídlí?

V hlavní budově (Jiráskova 9) a v budově zámeckého pivovaru v Litomyšli (Jiráskova 133), část B, vstup z ulice Jiráskova.

Pro badatele: Badatelna je otevřena v pracovních dnech po předchozí domluvě s jednotlivými kurátory.

Změna programu vyhrazena!